



EESTI JAHIMEESTE SELTS

ESTONIAN HUNTERS SOCIETY, ESTNISCHE JAGDGESELLSCHAFT

Kliimaministeerium

"Kliimaministri määruste „Jahieeskiri“ ja „III kaitsekategooria loomaliikide nimekiri, kuhu kuuluva liigi isendi surmamine väljaspool liigi kaitseks piiritletud ala on lubatud" muutmise eelnõude kooskõlastamine

Meie nr 12 26.02.2024

Lp minister

Eesti Jahimeeste Selts esitab põhjendused, miks mitte mingil juhul ei tohi kiirustada seitsme linnuliigi väljavõtmisega väikeulukite nimekirjast. Toetame väga igapäevaste looduskaitset ja selline linnuliikide sihtgruppidega eelnevalt läbi arutamata väljavõtmine jahilindude hulgast kahjustab olulisel määral kodanike osalemist praktilises looduskaitstes.

Tänaste teadmiste alusel on maas pesitsevate lindude arvukuse vähenemise põhipõhjused elupaikade vähenemine ja halvenemine ja kiskluse suur surve. Oma olulist rolli mängib siin ka võõrliik kährrik.

Jahimehed on igati valmis panustama väikekiskjate arvukuse reguleerimisse, et tagada elurikkus. Oleme aktiivselt osalemas koos KeA-ga väikekiskjate arvukuse reguleerimises rannaniitude haruldaste lindude niidukahlajate kaitse projektis. See koostöö on edukas olnud seepärast, et meid on kaasatud, meiega on arvestatud. Nüüd aga on tekkinud teine reaalsus. Dialoogi puudumine ja asjade kuskil koridoride varjus otsustamine tekitab jahimeestes frustratsiooni ja usaldamatust edasise koostöö suhtes.

Me saime sellest olulisest muudatusest teada nädalapäevad tagasi meedia kaudu. Meil oli neli tööpäeva aega teha omi ettepanekuid, kusjuures vahepeal oli ka vabariigi aastapäeva nädalavahetus.

See tõttu pole olnud aega sellise olulise, meid puudutava muudatuse läbiarutamiseks. Oleme suur organisatsioon, mis ühendab ca 11 500 jahimeest ja me kindlasti soovime, et oleksime arutelus kaasatud. Praegu seda võimalust meil kahjuks polnud.

Meie pädev seisukoht erinevate teemade osas moodustub juhatuse koosolekul, mis toimuvad kord kuus. Sellisele olulisele muudatusele arvamuse andmine on juhatuse pädevuses. Kuna aga nii lühikese ajaga ei ole võimalik arvamust kujundada, anname tänase kirjaga esmase indikatsiooni.

Eelnõu seletuskirjas toodud põhjendused 7 linnuliigi jahiliikide nimekirjast välja arvamiseks on puudulikud. Üksnes soopardi puhul on märgitud, et ekspertide hinnangul ohustab liiki küttimine. Nurmkana puhul on märgitud ekspertide tehtud kaitsemeetme ettepanekut võtta nurmkanade jahiliikide nimekirjast välja seniks, kuni liigi seisund pole paranenud.

Paraku jääb selgusetuks, millele on seda soovitus tehes tuginetud. Ülejäänud viie liigi puhul (rägapart, tuttvart, lauk ehk vesikana, tikutaja ja laanepüü) on põhjendusena märgitud üksnes madalat ja langevat arvukust. Ka madal ja langev arvukus on loomulikult tõsiseltvõetavad argumendid, sest iga isendi surm mõjutab mingil määral liigi käekäiku, kuid eelnõu seletuskirjast on puudu analüüs, kui suur osa populatsioonist kütitakse ning kas küttimine seeläbi mõjutab populatsiooni



EESTI JAHIMEESTE SELTS

ESTONIAN HUNTERS SOCIETY, ESTNISCHE JAGDGESELLSCHAFT

märkimisväärselt või mitte. Arvestades kõnealuste liikide väikesi küttime mahte, on see mõju kaheldav ja vajab analüüsimist. Veelgi enam – soopardi puhul on eelnõu seletuskirjas toodud peamise ohutegurina välja elupaikade hävimine, teistel liikidel pole ohutegureid üldse mainitud.

Näiteks Leedus on nurmkana teemat uuritud ja välja selgitatud, et arvukus langeb sõltumata jahipidamisest.

Nurmkana puhul tuleb eraldi välja tuua asjaolu, et Eesti Jahimeeste Seltsi liikme Tiit Seeri eestvedamisel on koostatud visioon, kuidas liigi arvukust aktiivsete majandamisemeetmete abil tõsta. Nurmkana välja võtmisega jahilukite nimekirjast jäetakse kasutamata suur potentsiaal, mis seisneb jahimeeste huvis liigi käekäigu parandamises kaasa lüüa. Küttime keelamisel see huvi tõenäoliselt kaob ja praegu on jahimehed teadaolevalt ainus huvigrupp, kes on soovinud passiivse kaitse asemel midagi praktilist liigi heaks teha. Loomulikult on mainitud visioonis ka puudusi ja riske, aga need on kõik üsna lihtsasti kõrvaldatavad. Tähtis on soov seda üheskoos arutada ja leida lahendus.

Looduskaitse on eelkõige tegevus, mitte tegevusetus. Metsise ja tedre näide on hea ilmetamaks seda, et tegevusetus ja sihtgruppide huvi puudumine liigi kaitsmise osas on viinud jätkuvale arvukuse langusele.

Arusaamatuks jääb, kuidas kavatakse tulevikus hinnata määrusega kavandatud kaitsemeetmete mõju. Partlaste määramine jahisituatsioonis on teatavasti äärmiselt keeruline ja suure tõenäosusega hakkab esinema nn kaasnevat küttime – eksitakse määranguga ja seetõttu kütitakse valet liiki isend. Juhul kui ei kavandata meetodikat kaasneva küttime mahtude hindamiseks ja vähendamiseks, jääb tulevikus üks suremuse tegur analüüsist välja. Kui praegused küttime mahud liikide arvukust mõjutavad, on see oluline lahendamata probleem. Kui ei mõjuta, tekib küsimus, mis on üldse kavandatud muudatuste mõte liigikaitse efektiivsuse seisukohast.

Loomulikult võib siin pealiskaudselt jättes süüdistada jahimehi liikide väheses tundmises jms. aga jällegi, kui on olemas tõsine soov midagi päriselt liikide kaitsmiseks ära teha, tuleb analüüsida kogu protsessi põhjalikumalt. Ka kalanduses on nn kaaspüük ja ka jahipidamise näiteks kobrast raudadega püüdes satuvad sinna saarmad. Nüüd on kõik regulatsioonide nutikusest, kuidas tegelik olukord teada saada ja seda liigikaitse efektiivselt kasutada. Igähe looduskaitse eeldab koostööd, usaldust ja üksteisega arvestamist. Kui põhiliste huvigruppidega koostööd pole, võib igähe looduskaitse maha matta. Kes hakkab tegelema edaspidi väikekiskjate arvukuse reguleerimisega?

Eelpool mainitud põhjustel ei tohi jahilukite nimekirja muutmisega mingil juhul kiirustada, vaid läbi tuleb viia mitte ainult bioloogilised vaid ka sotsiaal-majanduslikud analüüsid ja põhjalik mitmepoolne arutelu, kuidas päriselt tagada liikide hea käekäik ja viia miinimumini kaasnevat küttime. Võib-olla on lahenduseks hoopis veelgi rohkemate liikide jahilukite nimekirjast eemaldamine – praegu me seda ei tea.

Ja veel üks oluline teema. See on linnugriip. Me konsulteerisime veterinaaridega ja täna keegi ei tea, kuhu areneb meil leviv linnugriip. Meil võib tekkida ootamatu vajadus reguleerida erinevate näiteks veelindude arvukust. Analoogselt seakatkuga, et hoida ära hullemat. Sellisel juhul, kui neid ei ole jahiliikide nimekirjas, tekivad probleemid. Näide on siin rongaga, kelle väljavõtmine jahilukite nimekirjast ei võimaldanud arvukust reguleerida nende poolt tekitatud kahjude korral lambatalledele.

Need analüüsid on tänaseks läbi viimata.



EESTI JAHIMEESTE SELTS

ESTONIAN HUNTERS SOCIETY, ESTNISCHE JAGDGESELLSCHAFT

Meie ettepanek on mitte viia kiirustades välja seitse linnuliiki jahitavate nimekirjast. Teeme ettepaneku viia läbi nii bioloogiline kui ka sotsiaalmajanduslik uuring ja analüüs, kaasata sellesse keskkonnaotsuse tegemisse olulised kodanike huvigrupid ja siis teha väärtusotsus. Meie jahimeestena soovime, et oleksime kaasatud keskkonnavalaste otsuste tegemisel, mis meid puudutavad. Ainult nii saame tagada igaihe looduskaitse meie väikeses kogukonnas ja riigis.

Lugupidamisega

Margus Puust

President

Allkirjastatud digitaalselt